

Indledning til evalueringskriterierne for M2

Musikteori 2 indeholder tre opgaver, hvoraf kun en skal løses. De tre opgaver er eksponenter for tre discipliner med ret forskelligartede faglige traditioner. Med dette skrift gives for første gang en samlet beskrivelse af og et sammenhængende grundlag for evalueringen af disse opgaver.

Evalueringskriterierne er opbygget således, at hver disciplin indledes med et afsnit, der fastlægger det, som er særligt ved denne disciplin i forhold til de øvrige. Dernæst følger en række afsnit, hvor delelementer i disciplinen trækkes ud og beskrives i detaljer ved hjælp af eksempler på karaktererne 02, 7 og 12 – eller med andre ord eksempler, der demonstrerer ”den minimalt acceptable grad af opfyldelse af fagets mål”, ”opfyldelse af fagets mål, med en del mangler” og ”udtømmende opfyldelse af fagets mål”. Til slut er tilføjet eksempler på hele arrangementer til karakteren 12 indenfor de tre discipliner.

Et grundlæggende princip for evalueringskriterierne for alle tre opgaver har været, at det som først og fremmest vurderes, er de arrangementsmæssige kompetencer, som eleven har erhvervet sig. Dermed fokuserer beskrivelserne på de arrangementsteknikker, som forventes at være til stede på de forskellige karakterniveauer – og på det kvalitative og kompleksitetsmæssige niveau arrangementsteknikkerne anvendes på.

Med andre ord baserer vurderingen sig på omfanget, kvaliteten og kompleksiteten af det arrangementsmæssige arbejde.

Dette betyder ikke nødvendigvis, at en kompleks stemme altid vægtes over den simple. Ikke mindst fordi sangbarhed og spilbarhed indgår som en væsentlig parameter i alle tre discipliner. En enkel stemme kan også være et udtryk for et stort arrangementsmæssigt arbejde på et kvalitativt højt niveau – fx når en elev i vokalsatsen kan se en mulighed for en helt simpel trinvis bevægelse igennem en række forskellige akkorder, hvorunder stemmen skifter forhold til melodien – en simpel stemme i sig selv, men kompleks i den lodrette og vandrette sammenhæng (se vokalsats-bas til 12, t. 1-3).

Det betyder heller ikke, at mange stemmer er bedre end få. De tre opgaveformuleringer angiver det antal stemmer, som anses som tilstrækkeligt for at løse opgaverne. At tilføje yderlige stemmer tæller ikke op. Det er de anvendte arrangementsteknikker i stemmerne og deres forhold til hinanden, som er det afgørende for vurderingen. Ligeledes er det ikke meningen, at man skal tilføje yderligere takter til opgavemelodien – man kan dog tilføje en ekstra takt til slut i arrangementet, hvis en afslutning har behov for at brede sig lidt mere.

Opgaveformuleringerne til de tre opgaver indeholder alle denne fordring: ”Udsættelsen skal afspejle sangens harmoniske, rytmiske og melodiske struktur.” Formuleringen er central på en lang række niveauer for, hvordan opgaverne skal evalueres. Fra det generelle niveau at de tilføjede stemmer skal afspejle og udtyde opgavemelodiens becifringer og til det mere specifikke, at fx bas/trommer i poprock og jazz på forskellig vis skal forholde sig til og afspejle melodiens rytmiske struktur. Dette beskrives nærmere under de enkelte discipliner. Det er også på dette område, at det bliver tydeligt, at de tre discipliner er konstruktioner, som naturligvis afspejler virkelige musikalske praksisser, men hvor visse elementer vurderes højere end andre – og derfor ligner opgaverne ikke *alle* de måder, man kan arrangere på udenfor gymnasiet.

Af og til kan principperne om det arrangementsmæssige arbejde og forholdet til melodien være i konflikt, fx i korsvaret inden for poprock og jazz og det rytmisk/prosodiske arbejde i vokalsats, hvor den korstemme, der kopierer melodien rytmisk, ”kun” giver karakteren 7, mens den der både imiterer og varierer rytmisk – og dermed kræver prosodisk viden – kan give karakteren 12. (Se afsnittene om rytmisk/prosodisk arbejde under de enkelte discipliner).

I og med at disse evalueringskriterier har stort fokus på arrangementsteknikker, kommer vægten også i mindre grad til at ligge på det æstetiske eller ”stilrigtigheden” (sidstnævnte er en noget uklar

kategori, som tidligere har været et centralt begreb i musikfagets officielle tekster). Omvendt betyder det naturligvis ikke at stil og æstetik slet ikke spiller en rolle.

Evalueringskriterierne peger på en række teknikker, der repræsenterer et bestemt omfang og kompleksitet af arrangementsmæssigt arbejde. Det betyder, at man *kan* løse opgaverne med andre teknikker på samme kompleksitetsmæssige niveau, og som på samme måde afspejler melodien. I den forstand er det ikke hensigten, at evalueringskriterierne skal forstås som normative.

I de følgende evalueringskriterier er det et generelt princip, at akkordudtydningen er den basis, hvorpå arrangementsteknikkerne udfolder sig, og at selve akkordudtydningen inklusive placeringen af korrekt grundtone i bassen ikke i sig selv ses som et arrangementsarbejde (akkordudtydning kan fx foretages automatisk af en del nodeskrivningsprogrammer). Således er det som udgangspunkt et gennemgående princip, at en grundtonebas med en korrekt rytme ses som "den minimalt acceptable grad af opfyldelse af fagets mål" – altså 2-tallet. Og at korstemmer, der "blot" udtyder akkorderne uden andet end en helt nødtørftig stemmeføring, heller ikke kan vurderes højere.

I evalueringskriterierne er der helt overvejende fokus på arrangementsarbejdet og satsteknikkerne, og kun i ringe grad på fejlene – som ifølge karakterbeskrivelserne følger karaktererne således: 12-tallet kan have "småfejl", 7-tallet "nogle fejl" og 02 "mange fejl". Den afgørende parameter for en evaluering må også altid være kvalitet og ambitionsniveau og ikke fejl i sig selv. I eksemplerne indgår også kun få fejl og dér blot for at få eksemplerne til at fremstå klarere.

Evalueringskriterierne afsluttes med eksempler på besvarelser til karakteren 12. Der er netop tale om eksempler, dvs. at 12-talsopgaver kan sagtens se anderledes ud. Man kan fx ikke bruge eksemplerne til at udlede, hvor mange korsvar en poprock- eller jazzopgave til 12 bør have. Dele af en 12-talsopgave kan også sagtens være på et arrangementsteknisk simplere niveau end andre. Det afgørende er forekomsten i løbet af en 12-talsopgave af arrangementsteknikker på et niveau, der svarer til det beskrevne under de enkelte afsnit (fx bas eller rytmisk/prosodisk arbejde).

12-talseksemplerne indeholder heller ingen fejl, hvilket naturligvis ikke er realistisk. For at understrege hvilken rolle fejl bør spille i vurderingen, kan peges på, at der ikke er noget til hinder for, at en 12-talsopgave både har mindre akkordudtydningsfejl, notationsfejl, ambitusfejl, stemmeføringsmæssige fejl og prosodiske fejl – såfremt det arrangementstekniske arbejde i øvrigt er på niveau med 12-talseksemplerne.

For alle tre opgavetyper gælder ifølge vejledningen at: "Hvis de tilføjede stemmer rummer udvidelser, ændringer eller tilføjelser til den opgivne akkord, skal becifringstegnet ændres tilsvarende. Dette gælder dog ikke sekundære akkorder, såsom gennemgangs-, dreje- og forudholdsakkorder, så længe becifringsakkorden står tydeligt i arrangementet." Dermed standardiseres et forhold, hvor der har eksisteret lidt forskellige traditioner i de forskellige discipliner. Begrebet sekundære akkorder er nok mest entydigt inden for poprock- og jazzarrangement, hvor det beskriver, hvordan medstemmer kan danne fx gennemgangsakkorder, der klart står underordnet i forhold til en becifringsakkord. Men også i vokalsats dækker begrebet over akkorder, der ikke ændrer de overordnede funktioner, men blot opstår naturligt igennem stemmernes bevægelser. Der er dog i et vist omfang tale om en vurderingssag, hvornår en akkordændring bør noteres, og hvornår der er tale om en sekundær akkord. Det er derfor ikke et forhold, der skal indgå med stor vægt i bedømmelsen. Derudover skal tilføjes, at akkordudvidelser ikke behøver at optræde i hele en becifringsakkords område, men at også en helt kortvarig tilstedeværelse anses for fyldestgørende. I jazzarrangement eksisterer en faglig tradition for, at særligt "naturlige" akkordudvidelser ikke behøver at blive noteret i becifringerne. Således bør eleverne tydeligt gøres opmærksom på, at dette nu skal gøres, uanset hvilken udvidelse der er tale om – og omvendt bør mangler på dette område ikke vægtes højt af censorerne.

M2 opgave E2 – poprockarrangement

Opgaveformulering

“Der skal laves en udsættelse af følgende melodi for en besætning, som ud over opgavemelodien skal bestå af mindst tre vokale stemmer og rytmegruppe bestående af trommer og bas. Besvarelsen skal indeholde arrangementsteknikker inden for korsvar/modstemme, medstemme og groove. Udsættelsen skal afspejle sangens harmoniske, rytmiske og melodiske struktur. Det er tilladt at foretage ændringer i becifringer (herunder bastonen) og tempo.”

Kommentarer til opgaveformuleringen

Der er kun en enkelt ændring i denne opgaveformulering i forhold til tidligere; nemlig at det nu specificeres, at udsættelsen skal være for mindst tre *vokale* stemmer. Selvom det formuleres, at disse stemmer skal være *udover* opgavemelodien, må en af stemmerne gerne være unison med opgavemelodien – således som det demonstreres i afsnittet om medstemmer.

Når opgaveformuleringen taler om at “udsættelsen skal afspejle sangens harmoniske, rytmiske og melodiske struktur”, ligger der en implicit forventning om, at formen også er afspejlet – først og fremmest i groovet. Således forventes det, at opgavens to formled har markant forskellige grooves, som det eksemplificeres i afsnittet om trommer og bas. Der ligger ikke noget krav om, at klimaks eller den største groovemæssige aktivitet skal ligge i omkvædet. Det afgørende er, at der demonstreres arrangementsmæssigt arbejde.

Formuleringen korsvar/modstemme peger dels på en valgfrihed mellem korsvar og modstemme (hvor der dog stort set ikke laves modstemme mere – hvorfor dette ikke behandles i disse kriterier), dels en forståelse af korsvar og modstemme som udtryk for det samme: Nemlig det korarbejde der foregår rytmisk komplementært i forhold til melodien. Dette kan altså også have andre udtryk end deciderede korsvar, se afsnittet “Flydekor/rytmiseret flydekor”.

De følgende afsnit vil uddybe, hvilket arrangementsarbejde opgaveformuleringen i øvrigt lægger op til:

- Flydekor/rytmiseret flydekor
- Korsvar og rytmisk/prosodisk arbejde
- Medstemmer
- Bas
- Trommer og bas/groove

Særlige forhold omkring opgaven – stemmeføring, paralleller mm.

Alle vokale stemmer skal være sangbare, hvilket bl.a. betyder at formindskede/forstørrede bevægelser bør undgås i de fleste tilfælde. I visse tilfælde kan forstørrede sekunder være ok, fx hvis en stemme bevæger sig en forstørret sekund op eller ned til en tone, der videreføres som ledetone. Også andre tilfælde kan være ok (sangbare), men aldrig når der vippes frem og tilbage i forstørret sekund. Hvis der er tale om en akkordomvending, er formindskede/forstørrede spring i orden. Ved medstemmer bør undgås for store spring. Voicede flydekor skal som hovedregel gå nærmeste vej og udnytte fællestoner.

Alle paralleller er tilladte – både mellem melodistemme og bas, mellem kor og bas, og mellem de enkelte stemmer i koret. Parallele sekunder mellem vokale stemmer anses dog som dårlig stemmeføring og trækker ned.

Alle gennemgangsdissonanser er tilladte. Alle betonede dissonanser mellem bas og melodi og mellem kor og bas er tilladte.

Flydekor og rytmiseret flydekor

Flydekor 02

Score for Flydekor 02. The Solist part is in 4/4 time, starting with a Dm chord, followed by F, C, and G. The lyrics are "With or with - out you I am lost." The SAT part is in 4/4 time, starting with a Dm chord, followed by F, C, and G. The lyrics are "Uh out lost uh".

Flydekoret udtyder akkorderne korrekt, stemmeføringen er fin, og beliggenheden er god for de valgte stemmer. Rytmik og tekstlægning har dog meget lidt med melodien at gøre. Der anvendes tekst fra melodien, men ikke på en meningsfuld måde. Der skabes ikke fraser.

Flydekor 7

Score for Flydekor 7. The Solist part is in 4/4 time, starting with a Dm chord, followed by F, C, and G. The lyrics are "With or with - out you I am lost." The SAT part is in 4/4 time, starting with a Dm chord, followed by F, C, and G. The lyrics are "Uh, I am lost".

I dette eksempel har koret tydelige totaktsfraser – som lifter i et fast mønster i overensstemmelse med melodien. Der anvendes tekst fra melodien der giver vandret mening – og som har svarkarakter i forhold til melodien. Dette eksempel kunne også stå tidligt i en 12-talsbesvarelse.

Flydekor 12

Score for Flydekor 12. The Solist part is in 4/4 time, starting with a Dm chord, followed by F, C, and G. The lyrics are "With or with-out you I am lost." The SAT part is in 4/4 time, starting with a Dm chord, followed by F, C, and G. The lyrics are "With or with-out you I am lost, yes I am."

I dette eksempel anvendes hele teksten fra melodien plus en lille tilføjelse. I dele af korets frase anvendes fordobling af melodiers rytme. Som indledning forudgribes melodiers første stavelse, der grundenes i et 1-slag. De afsluttende takter har karakter af et korsvar. Koret har en sammenhængende, meningsfuld frase, der tydeligt forholder sig til og kommenterer melodien. Alle stavelser ligger betoningsmæssigt korrekt, og der anvendes lift, der forholder sig godt til melodien. Kun et enkelt sted er der tekstkonflikt mellem kor og melodi (t. 2 på 2og). I dette eksempel blandes på vellykket vis 3-4 forskellige korteknikker – bl.a. korsvar, som beskrives nærmere i næste afsnit.

Korsvar og rytmisk/prosodisk arbejde

Korsvar og rytmisk/prosodisk arbejde 02

Score for exercise 02. The Solist part has lyrics "and we try." under chords Dm, G¹¹, and C. The SAT part has lyrics "Uh uh try." with a long note under the first "Uh".

Alle becifringer er udtydet korrekt, og korsvaret er sangbart og lagt i en fornuftig beliggenhed for de 3 valgte stemmer. Men rytmisk set er der tale om en meget simpel løsning, og svaret forholder sig ikke til melodien rytmisk. Det rytmiske og prosodiske arbejde er minimalt, og løsningen kan laves helt uden viden om tekstlige og musikalske betoningsforhold.

Korsvar og rytmisk/prosodisk arbejde 7

Score for exercise 7. The Solist part has lyrics "and we try." under chords Dm, G¹¹, and C. The SAT part has lyrics "Uh And we try" with a long note under the first "Uh".

Her laves et imiterende svar, hvor melodien rytmisk er forskudt en hel takt i svaret. Også den melodiske bevægelse imiteres – dog kun i sopranstemmen. Løsningen kræver kun lille prosodisk viden, men fungerer godt.

Korsvar og rytmisk/prosodisk arbejde 12

Score for exercise 12. The Solist part has lyrics "and we try." under chords Dm, G¹¹, and C. The SAT part has lyrics "And we try, we cry and we try to - night." with a long note under the first "And".

I dette eksempel både imiteres og varieres melodien forlæg. Der tages udgangspunkt i en rytmisk forskydning af melodien rytmisk på en hel takt, men der varieres med liftet af "try" på 1-slaget, og "and" forsinkes en 8.-del, således at der bliver plads til et ekstra liftet indskud på 2 og 2og ("We cry").

Endvidere er tilføjet en logisk tekstlig forlængelse med tostavelsesordet "tonight", der er lagt betoningsmæssigt korrekt med den trykstærke stavelse "-night" på det liftede 3-slag. Løsningen kræver sikker prosodisk viden.

Korsvaret danner en lille bueform, og den melodiske bevægelse skabes dels ved hjælp af omvending af becifringsakkorden i takt 29, dels igennem velvalgte dreje- og gennemgangsakkorder i takt 29 og 30.

Et 12-talskorsvar behøver ikke nødvendigvis at have melodisk imitation som i ovenstående eksempel, men kan i stedet danne en melodisk kontrast til melodiforlægget. En 12-talsbesvarelse behøver naturligvis heller ikke at have imitation og variation i alle korsvar, men bør hæve sig over den basale imitation et eller flere steder.

Medstemmer

Medstemmer 02

Medstemmer 02 is a musical score for a soloist and SAT (Soprano/Alto/Tenor) voices. The soloist part is written in treble clef, and the SAT part is written in treble clef. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 4/4. The soloist part has a melody that starts on a whole rest, followed by a half note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, a half note C5, a quarter note B4, a quarter note A4, a half note G4, a quarter note F#4, a half note E4, and a whole note D4. The SAT part has a harmonic accompaniment that starts on a whole rest, followed by a half note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, a half note C5, a quarter note B4, a quarter note A4, a half note G4, a quarter note F#4, a half note E4, and a whole note D4. The lyrics are: 'Cause we break up, and we try.

Medstemmerne er sangbare og ligger i et behageligt, sangbart leje. De danner treklange, de lyder godt både i sig selv og i forhold til de angivne becifringer, og de følger melodiens bevægelser. Men de har kun svag sammenhæng med opgavemelodiens becifringer, idet kun akkorderne på 2 og i takt 2 og på 1-slaget i takt 4 afspejler becifringerne korrekt.

Medstemmer 7

Medstemmer 7 is a musical score for a soloist and SAT (Soprano/Alto/Tenor) voices. The soloist part is written in treble clef, and the SAT part is written in treble clef. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 4/4. The soloist part has a melody that starts on a whole rest, followed by a half note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, a half note C5, a quarter note B4, a quarter note A4, a half note G4, a quarter note F#4, a half note E4, and a whole note D4. The SAT part has a harmonic accompaniment that starts on a whole rest, followed by a half note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, a half note C5, a quarter note B4, a quarter note A4, a half note G4, a quarter note F#4, a half note E4, and a whole note D4. The lyrics are: 'Cause we break up, and we try.

Medstemmerne er sangbare, ligger i et godt, sangbart leje, danner treklange og lyder godt i sig selv. De følger og understreger konsekvent melodiens bevægelser. Og medstemmerne har som helhed en god sammenhæng med opgavemelodiens becifringer. Dog fremstår den indledende G7 utydelig, da hverken 3-slaget eller 4-slagets akkorder er en udtydning af G7. Dm i takt 3, hvor melodien holder pause, udtydes slet ikke. Og endelig optræder G11 for sent, nemlig først på den sidste 8.-del i takt 3.

Medstemmer 12

Solist

'Cause we break up, and we try.

SAT

That's cause we break up, we cry and we try.

Chords: G⁷, C, Dm, G¹¹, C

I dette eksempel er treklangsmedstemmerne helt korrekte. Alle becifringer er korrekt udtydet, der anvendes gode vippeakkorder, og derudover er de tomme pladser fyldt ud, således at alle opgavemelodiens becifringer er udfyldte og fremstår tydelige i arrangementet.

Det vil ofte være forskellige udfordringer, man vil støde på i udformningen af medstemmerne i de forskellige stx-opgaver – som man vil kunne løse tilfredsstillende på forskellige måder. Et ofte set problem er, at melodien springer for meget, hvorved stemmeføringen i koret bliver mindre god. Fx i dette eksempel fra "Save Yourself" (stx-opgave 2013) hvor melodien på "don't listen" springer først en sekst op og dernæst en kvart ned, hvilket løst på traditionel vis ville give specielt alten en ret vanskelig stemme – fx vil den komme til at springe en forstørret kvart fra h til f, hvilket i sig selv ikke er "ulovligt", når det foregår som omlægning indenfor den samme akkord, men vil gøre altstemmen unødigt vanskelig. Her løses problemet ved, at koret bevæger sig vandret på becifringsakkorden:

Solist

If I'm cry - ing out don't list - en to it. It's on - ly my heart.

SAT

If I'm cry - ing out don't list - en to it. It's on - ly my heart.

Chords: B^b, Gm⁷, G⁷, C⁷

Koret kunne også anvende flydeteknikker på det problematiske sted:

Solist

If I'm cry - ing out don't list - en to it. It's on - ly my heart.

SAT

If I'm cry - ing out don't list - en to it. It's on - ly my heart.

Chords: B^b, Gm⁷, G⁷, C⁷

Eller gå kortvarigt i spredt beliggenhed. Løsningen her er særligt god, fordi der her demonstreres anvendelse af en ny medstemmeteknik, hvor a'et på 3og og 4 ses som udvidelsestone og derfor ikke harmoniseres med vippeakkord, men som en G⁹.

Solist

Bb **Gm⁷** **G⁷** **C⁷**

If I'm cry - ing out don't list - en to it. It's on - ly my heart.

SAT

If I'm cry - ing out don't list - en to it. It's on - ly my heart.

Alle disse løsninger er udtryk for karakteren 12.

Bas

Bas 02

Bas 02 is a musical score for a bass line in 4/4 time. The key signature is one flat (B-flat). The score is written for a Soloist (Solist) and a Bass (Bas). The Soloist part is in treble clef, and the Bass part is in bass clef. The Soloist part has lyrics: "break up, and we try, we". The Bass part is a simple line of notes. Above the Soloist part, the chords C, Em, Am, and F are indicated. The Soloist part has a melodic line with a slur over the notes for "and we try, we".

Bassen ligger på korrekte grundtoner i en for bassen udmærket beliggenhed. Rytmen er en udmærket twobeat-standardrytme med et minimalt oplæg til slut i firetaktsperioden. Arrangementsarbejdet er meget lille.

Bas 7

Bas 7 is a musical score for a bass line in 4/4 time. The key signature is one flat (B-flat). The score is written for a Soloist (Solist) and a Bass (Bas). The Soloist part is in treble clef, and the Bass part is in bass clef. The Soloist part has lyrics: "break up, and we try, we". The Bass part is a simple line of notes. Above the Soloist part, the chords C, Em, Am, and F are indicated, with "(til Am)" written above the final F chord. The Soloist part has a melodic line with a slur over the notes for "and we try, we".

Grundtonebassen er nu udsmykket med trinvis gennemgang (t. 1, 3 og 4) og spring til akkordtone, der peger nedad til næste akkordgrundtone (t. 2). Bassens grundrytme har liftet 3-slag, hvilket udmærket afspejler, at melodien de fleste steder lifter denne position. Det er dog et ret begrænset repertoire af teknikker, bassen anvender – og karakteristisk bevæger den sig alle steder blot nærmeste vej til næste grundtone. Dette eksempel kunne dog godt stå tidligt i en 12-talsbesvarelse.

Bas 12

Bas 12 is a musical score for a bass line in 4/4 time. The key signature is one flat (B-flat). The score is written for a Soloist (Solist) and a Bass (Bas). The Soloist part is in treble clef, and the Bass part is in bass clef. The Soloist part has lyrics: "break up, and we try, we". The Bass part is a more complex line of notes. Above the Soloist part, the chords C, Em, Am, and F are indicated, with "(til Am)" written above the final F chord. The Soloist part has a melodic line with a slur over the notes for "and we try, we".

Bassen anvender nu både trinvis og kromatisk gennemgang, spring til akkordtoner, oktav- og kvintveksel, og anvendelse af 6'er som gennemgangstone på durakkord (pentatonik). Den har en varieret og kompleks bevægelsesretning, og anvender en fast liftstruktur, der passer til melodien. Rytmsk set er det et gentagelsesmønster over to takter – hvor der liftes på 2og og 4og i første takt. I anden periode takt 3-4 liftes også 2og i anden takt som en variation. Således udvikler basgangen sig i løbet af 4-taktsperioden, og sidste takt fremstår som et oplæg til næste 4-taktsperiode. Oktavparallelterne i takt 2-3 har ingen betydning for vurderingen (tæller hverken op eller ned).

Trommer og bas/groove

Rocktrommer kan (som jazztrommer) udføres ganske forskelligt. Nogle trommeslagere spiller simple rytmer med stort set ingen variationer og yderst få oplæg, andre spiller komplekse ostinater der forholder sig tydeligt til melodien og varierer deres stemme med fx markeringer af melodiske begivenheder, komplementærrytmske udfyldninger og et stort antal periodemæssige oplæg. Netop derfor må evalueringskriterierne pege på, cirka hvor stort arrangementsmæssigt arbejde, der forventes af en studentereksamensopgave.

Trommer og bas/groove 02

Eksemplet herunder viser de sidste 6 takter i verset og de første 4 takter af omkvædet.

The musical score is written for three parts: Solist (Vocal), Bas (Bass), and Tr. (Drums). The key signature is D minor (one flat) and the time signature is 4/4. The score is divided into two systems. The first system contains measures 13 to 15, which are the last six measures of the verse. The second system contains measures 16 to 19, which are the first four measures of the chorus. The lyrics are: 'In my fairytale of love. It's such a lonesome cost. 'Cause we break up, and we try, we'. The chords are indicated above the vocal staff: Dm⁷, F, C, G⁷, Am, G¹¹, C, Em, Am, F. The drum part consists of a simple, steady 4/4 beat throughout the entire passage.

Der anvendes simple standardrytmer i trommer og bas. Groovet afspejler kun i ringe grad melodien rytmiske struktur og form. Der anvendes forskellige trommerytmer i vers og omkvæd, men forskellen er minimal, og bassen ændres ikke. Der anvendes oplæg i trommerne i overgang til omkvæd, men oplægget er rytmisk unuanceret og anvender på kritisabel vis stortrommen som en tom. Bassen

deltager ikke i oplægget og demonstrerer dermed ingen periodedannelse overhovedet. Der anvendes ikke periodeoplæg. Udover underdelingsniveauet på 8.-dele forholder de valgte rytmer sig ikke til melodiens konkrete rytmiske udformning.

Trommer og bas/groove 7

The musical score is divided into three systems, each with three staves: Solist (Singer), Bas (Bass), and Tr. (Drums). The time signature is 4/4.

System 1 (Measures 13-15):

- Chords:** Dm⁷, F, C
- Lyrics:** In my fai - ry - tale of love.

System 2 (Measures 16-18):

- Chords:** G⁷, Am, G¹¹
- Lyrics:** It's such a lone - some cost. 'Cause we

System 3 (Measures 19-21):

- Chords:** C, Em, Am, F
- Lyrics:** break up, and we try, we

Der anvendes udmærkede standardrytmer i trommer og bas. Groovet afspejler i en vis grad melodiens rytmiske struktur og form. De valgte grooves er forskellige i vers og omkvæd: standardrytme i verset og liftet standardrytme i omkvædet. Både bas og trommer indgår i grooveskiftet og forholder sig godt til hinanden. Bas og stortromme følger hinanden på de rytmisk væsentligste positioner i takten. Det liftede groove i omkvædet afspejler, at melodien i overvejende grad lifter 3-slaget. Begge grooves er ettaktsostinater. Overgangen mellem vers og omkvæd markeres af oplæg i både bas og trommer. Der anvendes ikke periodeoplæg – hverken i bas eller trommer.

Trommer og bas/groove 12

13 **Dm⁷** **F** **C**

Solist In my fai - ry - tale of love.

Bas

Tr.

16 **G⁷** **Am** **G¹¹**

It's such a lone - some cost. 'Cause we

19 **C** **Em** **Am** **F**

break up, and we try, we

Der anvendes mere komplekse variationer af standardrytmer i trommer og bas. Groovet afspejler i høj grad melodien rytmiske struktur og form. De valgte grooves er markant forskellige i vers og omkvæd: kvasihalvt tempo i verset og liftet normaltempo i omkvædet. Både bas og trommer indgår i grooveskiftet og forholder sig godt til hinanden.

Det liftede groove i omkvædet danner en totaktsstruktur, der forholder sig særdeles godt til melodien lifts og pauser. Mange steder følger groovets lifts melodien, andre steder fylder liftbegivenhederne ud i melodien huller. De to totaktsperioder i omkvædet er ikke fuldstændig ens, men samtidig er den rytmiske ostinatkarakter tydelig. I versets groove er tilføjet en åben hihat, der tilfører groovet en enkel totaktsostinatkarakter.

I takt 17 har melodien en markant anderledes rytmisk udformning end i resten af verset, som groovet markerer som en særlig begivenhed og som understreger den underliggende 8.-delsclave. Opgavemelodierne har sjældent så tydelige særlige begivenheder som i dette tilfælde, men i så tilfælde kan groovet fx kommentere en rytmisk figur, der kommer igen, og derved skabe variation. Eller fx

kommentere en rytmisk begivenhed i koret (som det fx gøres i takt 25 i det samlede eksempel på en poprockbesvarelse til 12 som ses herunder).

Overgangen mellem vers og omkvæd markeres af oplæg i både bas og trommer. Bassen anvender også melodisk bevægelse i sit oplæg – begge instrumenter indleder deres oplæg med et kort break. Endelig understreges 4-taktsperioderne med mindre periodeoplæg i både bas og trommer.

Eksempel på poprockbesvarelse til 12

Denne løsning er ikke en realistisk elevbesvarelse – og er blot et eksempel på hvordan en 12-talsbesvarelse *kunne* se ud, ikke hvordan den *skal* se ud. Se nærmere herom i indledningen til evalueringskriterierne for M2 på side 14.

The musical score is written for four parts: Solist, SAT, Bas, and Trommer. It consists of two systems, each containing four measures of music. The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is 4/4. The lyrics are written below the Solist and SAT parts. Chord symbols are written above the Solist part.

System 1:

- Measure 1:** Solist: C (Chord). SAT: "Uh". Bas: C (Chord). Trommer: C (Chord).
- Measure 2:** Solist: Am (Chord). SAT: "We". Bas: Am (Chord). Trommer: Am (Chord).
- Measure 3:** Solist: Gsus4 (Chord). SAT: "first met". Bas: Gsus4 (Chord). Trommer: Gsus4 (Chord).
- Measure 4:** Solist: G (Chord). SAT: "first met". Bas: G (Chord). Trommer: G (Chord).

System 2:

- Measure 5:** Solist: C (Chord). SAT: "Uh". Bas: C (Chord). Trommer: C (Chord).
- Measure 6:** Solist: Am⁷ (Chord). SAT: "I re - mem - ber all you said.". Bas: Am⁷ (Chord). Trommer: Am⁷ (Chord).
- Measure 7:** Solist: Gsus4 (Chord). SAT: "I re - mem - ber all you said". Bas: Gsus4 (Chord). Trommer: Gsus4 (Chord).
- Measure 8:** Solist: G (Chord). SAT: "I re - mem - ber all you said". Bas: G (Chord). Trommer: G (Chord).

9 **Dm** **F** **C** **G**

With or with-out you I am lost.

With or with-out you I am lost, yes I am.

13 **Dm⁷** **F** **C** **G⁷**

In my fai - ry - tale of love. It's such a

In my fai - ry - tale I am so, I am so lost

17 **Am** **G¹¹** **C** **Em**

lone - some cost. 'Cause we break up, and we

lone - some cost. 'Cause we break up, and we

21 **Am** **F** **Am** **D⁷**

try, we cry a -

try, but then we cry, we cry for love

25 **A^b maj⁷** **G⁷** **C**

lone. 'Cause we break up,

- we're just a - lone, be - cause we break up,

28 **Dm** **G¹¹** **C**

and we try.

we cry and we try, we cry to - night